

Изм. No 33-200/09.06.2023

До
Столичен общински съвет
Чрез Александър Кузманов – младши експерт в дирекция „Секретариат на СОС“

СТАНОВИЩЕ

От Сдружение за изследователски практики, с адрес на призоваване и комуникация София 1303, Зона б-5, бл. 11, вх. Б, ап. 91, представлявано от В Стаевска, председател на УС

Относно: Предложение за Наредба за изменение и допълнение Наредбата за изграждане, поддържане и опазване на зелената система на СО

На първо място смятаме, че е редно документацията да бъде представена в машинно четим вид, така че да не затруднява проследяването на промените.

Цялостен коментар:

- На се дава отговор на въпроса как да се осигури процентът на висока дървесна растителност заложен в ОУП на СО, а напротив – затвърждава практиката да се садят дървета във вече съществуващи зелени площи.
- Не е третиран достатъчно въпросът за уличните дървета и стимулирането на изграждане на улично озеленяване. Уличните дървета имат голям потенциал за подобряване на градската среда и е задължително подмладяването на уличните дървета в СО, както и идентифицирането на нови улици, на които е възможно поставяне на дърветата.
- С промените не се осигурява подобряване на състоянието на зелената система на СО, както и повишаване на прозрачността в управлението ѝ.
- Плахо, но в добра посока, е поставен въпросът за озеленяване на паркинги.

Терминология:

„Опасна растителност“ – няма описание на този термин в наредбата, въпреки че се ползва твърде често.

„Леки огради“ – отново не е уточнено какво представляват, което е предпоставка за свободно тълкуване.

Проектът “Да си спомним за общуване: граждани и политици в диалог по политиките за опазване на околната среда” се изпълнява с финансовата подкрепа на Исландия, Лихтенщайн и Норвегия по линия на Финансовия механизъм на ЕИП. Основната цел на проекта е чрез повишаване на ангажираността на гражданите с околната среда и участието им при формулирането на политики да постигнем балансирано развитие и устойчиво използване на природните ресурси.

www.activecitizensfund.bg

„Компенсаторното залесяване“ (ново понятие за Наредбата) – Към момента в Наредбата има „компенсаторно озеленяване“ и е редно да се направи разлика между двете и да се обяснят.

Пример от чужбина:

В Брюксел има практика в територии със стара растителност или в лесопаркове (градски гори) да се поставя табела със знак за опасни и падащи дървета, указваща, че разходките в тези територии са на отговорността на разхождащия се (обикновено това е доводът на ДЗС за премахване на дадено дърво). В парковете и в градските гори има множество паднали стари дървета (с внушителни размери), които просто са отместени от пътеките и са останали на мястото си с цел осигуряване на разнообразни екологични ниши.

Конкретно:

- Относно чл. 7 (2) Притеснителна е възможността за поставяне на огради. Трябва да се уточнят условията за изграждане и вида на оградите и изобщо да се прецени внимателно нуждата от такава възможност.
- Чл. 18 (1) – отново неясно понятие: „други открити обекти“, позволяващо промъкване на всякакви съоръжения.
- Компенсаторно озеленяване: Да се създаде ясна процедура за осъществяване на компенсаторно залесяване с конкретни коефициенти за изчисление на броя дървета за засаждане, индикативен списък с вид дървета подходящи за територията на София. В полза както за инвеститорите, така и за СО и съответно за гражданите с цел създаване на прозрачност и предвидимост.
- Чл. 25
(2) Необходимо е поставяне на коефициенти за изчисляване на процента озеленяване за всички видове площи (покривно, фасадно, перголи, асми, арки) които да отчитат спецификите на всеки вид озеленяване
(8) – да се дадат още насоки за засаждането на дърветата в паркинги. През 5 м, висока растителност, в описаната ивица от 0.80 м. Както и площта на паркинга да е по-голяма от 1000 м2.
- В параграф 15 относно чл.23 се създава усложнение за вносителите. Вместо да се внесат и процедурат заедно експертната оценка и заявлението за издаване на виза, то се изисква предварителна заверка, която утежнява и удължава инвестиционния процес.
- В параграф 16, относно чл.24 се изисква доказване на минималната озеленена площ с чертеж, за който не е уточнено в коя част на инвестиционния проект се съдържа. Но поради липсата на част „Паркоустройство и благоустройство“ в предишната редакция на Наредбата, се предполага, че остава в някоя от другите части, което е нелепо – кой освен ландшафтен архитект следва да докаже паркоустройствените показатели? Предложението ми е да се създаде следния текст:
  - Чл. 24 (1) Всички инвестиционни проекти, задължително включват част "паркоустройство и благоустройство". За проектите за еднофамилни и вилни сгради, както и за проектите от шеста категория, част „Паркоустройство и благоустройство“ се състои от чертеж „Ситуация“, в която се доказва графично и текстово изпълнението на минималната озеленена площ и високата дървесна растителност. Дърветата се показват схематично, с различни сигнатури за три размера – над 5м, между 3 и 5 м, и до 3м височина, заедно с отстоянията от регулационните линии, без видов състав.
- Параграф 17, относно чл.25

Повечето изисквания утежняват и правят още по-неизгодно, до невъзможно реализирането на вертикално и покривно озеленяване. При съществуващите устройствени показатели, с високи плътности и коефициент на застрояване, липсата на законова възможност за оползотворяване на покриви и фасади ще доведе до продължаващо фиктивно изпълнение на озеленяването, просто заради липса на място.

В проекта за изменение на наредбата никъде не са цитирани източници – научни, или технически за необходимостта от конкретно избраните дълбочини на слоевете почва. С оглед международната практика и технически наръчници за изпълнение на покривно озеленяване, е видно, че такова може да се осъществи при много по-плитки слоеве, съответно с по-малко трудности за изпълнение. Необяснимо е търсенето на утежняващи фактори за изпълнение на покривното озеленяване, вместо улеснения, които да го популяризират.

Относно вертикалното озеленяване също се наблюдават рестрикции, които не се основават на безспорни източници. Не се различават озеленените стени с конструкции, позволяващи вертикално засаждане от озеленените фасади с дървесни лиани, засадени на земно ниво, изискващи единствено подпорна конструкция. И с двата вида е възможно постигането на ефективни зелени обеми с голяма площ, а не ограничена до 2,20м височина.

- Относно картотеката
  - Излишно е да се уточняват всички видове дървета, които подлежат на картотекиране. След като има общо изискване за включване в картотеката на всички дървета над 12 годишна възраст, очевидно е, че в това число е попадат и дърветата с историческо значение и вековните и защитените. Пълнеж не е необходим.
  - Необходимо е да се укаже формата на картотеката, място на съхранение, уеб адрес, ред за достъп и извадки от нея.
  - Изискването за вписване на координати в таблицата с експертната оценка е ненужно, при положение, че се предава цифров модел на заснемането, в който дърветата са позиционирани по тези координати. Отделно, че с изписването им в таблицата, тя става още по-голяма, нечетима и неудобна в хартиен вариант. Изобщо всички хартиени документи, които се предават, би следвало да се олекотяват, а исканата допълнителна информация да се предоставя само в цифров вид.
- Параграф 21, относно чл.30, ал.3 – Текстът е неясен и не създава конкретно правило.
- Параграф 22, относно чл.31, ал.1 – отново неясен текст, без практическо приложение. Предложние за редакция – „Поддръжката на зелените площи се извършва според приет общински Стандарт. Стандартът за поддръжка на зелени площи се разработва от работна група, с участието на представители на ДЗС, ЛТУ, специалисти по екология, арбористика и агрономство. Той се приема от Столичен общински съвет в срок от 1 година от приемането на настоящата Наредба.“
- Параграф 28, относно чл.44 – споменаването на храсти в ал.3 е ненужно и затрудняващо работата на всички, които поддържат някаква растителност. Не е целесъобразно да се изисква „доказана необходимост, след експертна оценка и становище на специализираните общински органи“ за кастрене на храсти! За резитбите на дървета редът също е твърде тежък, би следвало да се улесняват гражданите и организациите, желаещи

да полагат грижи за дървесната растителност, с изработка на прост формуляр за заявка и оценка на необходимата намеса, вместо процедура за пълна оценка.

- Похвално е желанието да се възстановят наказателните разпоредби, но няма индикация, че с просто повтаряне на вече отменените от съда текстове, ще се получи някакъв ефект
- Разделянето на дейностите, относно зелената система на три места - ДЗС, неясните "общински органи към районите" и "оправомощените от Главния архитект на СО лица" определено не е улеснение нито за работата на общинската администрация, нито за гражданите, нито за юридическите лица.

Други предложения:

Не е редно в съвременен нормативен акт да присъстват зле сканирани, лошо разпечатани таблици, от които трудно се разбира каквото и да било!

Необходимо е приложението да се приведе в машинно четим вид, в таблична форма и да се премахнат фактическите грешки („високопровод“?)

Да се укаже минимално отстояние и от сгради (имало е такъв регламент в предходна наредба).

Като цяло, от СИП препоръчваме обществена дискусия върху проекта и преработката му. Общественото недоволство от премахване на съществуващи и липса на изкупуване на терени за планирани зелени площи не предполага непрозрачен процес по тази важна тема, и то преди предстоящи местни избори.

С уважение:
София
09.06.2023

/В Стаевска/

Председател на Управителния съвет на Сдружение за изследователски практики
Инициатива „Зелени закони“ <https://www.zelenizakoni.com>